

عنوان مقاله:

نگاهی نو به مساله جواز استعمال لفظ در چند معنا

محل انتشار:

دوفصلنامه مطالعات اصول فقه امامیه, دوره 1401, شماره 1 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

سعید سبوی جهرمی - فقه و مبانی حقوق - الاهیات - دانشگاه تهران - پردیس فارابی قم

محسن شیرخانی - کارشناسی ارشد حقوق خصوصی پردیس فارابی دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

یکی از مباحثی که از گذشته تا امروز در علم اصول مورد بررسی علما قرار گرفته، مساله جواز استعمال لفظ در چند معنا است. اما پس از گذشت قرن ها هنوز علمای این علم به نظر واحدی در این موضوع نرسیده اند و عده ای قائل به امکان آن شده اند و عده ای دیگر آن را محال می دانند. قائلین به استحاله غالبا با تمسک به این که حقیقت استعمال فنا شدن لفظ در معناست به اثبات نظر خود پرداخته اند و در طرف مقابل قائلین به جواز با رد نظریه افنا استعمال لفظ در چند معنا را نه تنها عقلا ممکن دانسته اند، بلکه با ارائه چندین شاهد به اثبات وقوع آن پرداخته اند. در این نوشته که با روش توصیفی-تحلیلی انجام گرفت، با استفاده از داده های کتابخانه ای به بررسی و نقد ادله طرفین پرداخته شد و اثبات گردید که نحوه طرح بحث در این مساله صحیح نبوده و نباید محل نزاع را منحصر در استعمال لفظ با لحاظ و در آن واحد دانست. با این توصیف امکان عقلی مساله بدون شک ثابت می شود، همچنین از جهت ادبی ثابت شد که استعمال لفظ در چند معنا نه تنها ممکن است، بلکه شواهدی از متون ادبی بر وقوع آن نیز وجود دارد، ولی چنین استعمالی در قرآن و احادیث، خلاف ظاهر و نیازمند به قرینه است.

کلمات کلیدی:

حقیقت استعمال، حقیقت وضع، افنا، علامیت، لفظ، معنا

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1684262>

